

Bespreknotitie inzake Regionale Energie Strategie (RES)

Onderlegger bij de Politieke Avond van de gemeenteraad van Woerden op 7 februari 2019.

Besprekonderwerp

Een Regionale Energie Strategie (RES), keuze en verantwoording liggen bij de gemeenteraad.

Inleiding

Naar aanleiding van de op 12 december 2015 in Parijs tot stand gekomen “Overeenkomst van Parijs”, is op 20 december 2018 op voordracht van zeven politieke partijen, **de initiatief klimaatwet** door de Tweede Kamer aangenomen. Het wetsvoorstel legt o.a. vast met hoeveel Nederland de CO2-uitstoot terugdringt in 2030 en 2050. Hiermee neemt de Tweede Kamer het internationale verdrag van Parijs op in de Nederlandse wet. Deze initiatiewet zal waarschijnlijk binnen enkele maanden door de Eerste Kamer behandeld worden

(https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/34534_initiatiefvoorstel_klaver)

Klimaatakkoord

In het klimaatakkoord wordt beschreven welke maatregelen nodig zijn om de reductie van CO2 uitstoot met 49% in 2030, te realiseren. Hiertoe heeft de Nederlandse regering vijf klimaattafels in het leven geroepen. Het klimaatakkoord is op 21 december 2018 gepresenteerd. De plannen uit het klimaatakkoord worden momenteel door het Bureau voor de Leefomgeving doorgerekend op kosten, effecten en doelen. Wanneer de doorrekening heeft plaatsgevonden is het aan het kabinet om te besluiten of het akkoord wel of niet uitgevoerd wordt.

Op dit moment zijn zowel klimaatwet en klimaatakkoord nog niet afgerond.

Regio indeling energiestrategie

Op 18 januari 2019 verscheen op de website van het klimaatakkoord het bericht: “Indeling regio’s voor regionale energie strategieën bekend”

(<https://www.klimaatakkoord.nl/actueel/nieuws/2019/01/18/regioindeling-res>). De gemeente Woerden is hierbij ingedeeld in de regio U10/U16. Deze regio bestaat uit de gemeenten: Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Houten, IJsselstein, Leerdam, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, Zederik en Zeist.

In het klimaatakkoord wordt de RES beschreven. Op pagina 216 van dit akkoord staat: “Als tussenstap in het proces naar een RES 1.0 leveren regio’s op uiterlijk 6 maanden na de formele ondertekening van het Klimaatakkoord een concept-RES op”.

Van bovenaf opleggen RES aan gemeenten in strijd met de grondwet

Prof. Mr. Dr. D.J. Elzinga, hoogleraar staatsrecht aan de Rijks Universiteit Groningen, beschreef op 11 december 2018 op de website Publieksrecht en Politiek (<http://www.publiekrechtropolitiek.nl/regionale-energie-strategie-zonder-wettelijke-grondslag/>) dat het door het Rijk, van bovenop opleggen van een Regionale Energie Strategie aan gemeenten en lagere overheden in strijd is met de Nederlandse grondwet. Het zijn de gemeenteraden die hier over besluiten.

Collegebesluit Woerden

Het College van B en W van de gemeente Woerden heeft tot op heden geen raadsvoorstel aan de gemeenteraad van Woerden voorgelegd waarin een keuze voor een energieregio kan worden

gemaakt. Op dit moment zijn wel collegebesluiten genomen die sterk sturend zijn richting RES-U10. Maar er zijn ook andere opties.

Op 2 oktober 2019 ontving de gemeenteraad van Woerden raadsinformatiebrief [18R.00623](#). Hierin stelt het College van B en W, de raad kennis te nemen van:” 1) *Het gegeven dat het college van de gemeente Woerden heeft besloten mee te werken aan het opstellen van een regionale energiestrategie voor 16 gemeenten binnen het verband van de U10 (RESU10). De deelname aan de RES-U10 is onder voorbehoud van instemming door de gemeenteraad. De raad van Woerden ontvangt een voorstel voor deelname, zodra er meer zicht is op de omvang van de opgave. Naar verwachting is dit in het vierde kwartaal van 2018*”.

Op 20 november 2018 ontving de gemeenteraad van Woerden raadsinformatiebrief [18R.00748](#). Hierin staat: “ 1.A. *Regionale ontwikkelingen. Vanuit het landelijk Klimaatakkoord zijn de klimaatopgaven voor elektriciteit en voor de gebouwde omgeving (warmte) belegd in de regionale energiestrategie. Zoals toegelicht in de raadsinformatiebrief over de regionale energiestrategie U10 (18R.00623) werkt de gemeente Woerden binnen U10 verband met 16 gemeenten samen aan het opstellen van zo’n regionale energiestrategie (RES-U10).*” Vervolgens staat er: “*Ook zal de raad formeel gevraagd worden om deel te nemen aan de RES-U10*”.

Op 8 januari 2019 ontving de gemeenteraad van Woerden raadsinformatiebrief [19R.00009](#). Hierin staat: “*De vraag die nu aan colleges voorligt is of we de vier analyses gezamenlijk als bouwstenen willen benoemen. Als daarmee is ingestemd kunnen we met de regio verder werken aan de drie bovengenoemde resultaten. Voor het REP wordt er daarom een plan van aanpak geschreven dat in januari 2019 in eerste lezing in colleges wordt besproken. Hierbij kan dit plan bij de bestuurstafels van februari worden vrijgegeven voor vaststelling in colleges*”. Verder valt te lezen: “*Het college wil daarom in februari, na dit U10 beraadt, hiervoor een voorstel aan u voorleggen. Hierbij krijgt u de gelegenheid om aandachtspunten mee te geven voor het vervolgproces van het REP.*”

Conclusie

De klimaatwet en het klimaatakkoord bevinden zich momenteel nog in een voorbereidende fase. Er is gerede twijfel over of de wijze waarop het Rijk op het gebied van een Regionale Energie Strategie (RES) aanstuurt, voldoet aan de Grondwet. Het college van B en W heeft op dit moment nog geen raadsvoorstel aan de gemeenteraad van Woerden voorgelegd waarin keuzes en scenario’s met betrekking tot een Regionale Energie Strategie aan de gemeenteraad van Woerden worden voorgelegd. Wel stuurt het college van B en W van de gemeente Woerden, zonder lokaal democratisch proces, aan op slechts één energie scenario: RES-U10.

Bespreekpunten

1. Is de gemeenteraad van Woerden voldoende door het college van B en W geïnformeerd over de verschillende scenario’s met betrekking tot een keuze van een regionale Energie Strategie?
2. Welke voor- of nadelen hebben andere RES-regio’s, bijvoorbeeld de regio Midden-Holland? (Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas).
3. Samenwerking in een RES-regio zal hoogstwaarschijnlijk resulteren in een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling (GR). Wil de gemeenteraad van Woerden voorafgaand aan het vaststellen van RES deelname geïnformeerd worden over kosten, inspraak, etc. van de verschillende GR opties? Bijvoorbeeld de GR RES-U10 of de GR RES Midden-Holland?